

JUBILEJNÁ KATECHÉZA

Máj

MATKA MILOSRDENSTVA

Je to veľká milosť, cítiť hanbu za vlastné hriechy a prijať tak odpustenie a milosť veľkodušnosti odpustiť druhým. Lebo ak mi Pán tolko odpustil, kto som ja, aby som neodpustil? (pápež František, 21. 3. 2017)
Zmierenie s Bohom, prijatie jeho odpustenia, sa má odzrkadľovať aj do našich vzťahov s ľuďmi. Odpustiť inému znamená dovoliť, aby sa Božie odpustenie, ktoré sme prijali, stalo živou skutočnosťou aj vo vzťahoch medzi nami. Tak sa duchovné zmierenie s Bohom stáva základom obnoveného a spravodlivého spoločenstva.

Už Izraeliti si mali navzájom odpúšťať do tej miery, do akej sami prijali Božie odpustenie. Toto zmierenie medzi ľuďmi sa veľkolepým spôsobom oslavovalo každý päťdesiaty rok – **Rok veľkého jubilea**. Sláviť sa začínal v Deň zmierenia, Jom Kippur, čo tiež ukazuje, ako veľmi sú prepojené: Božie odpustenie a odpustenie a zmierenie medzi ľuďmi.

Apoštol Peter raz položil Ježišovi otázku, či má odpustiť sedem ráz – teda často. Vtedy dostal odpoveď, ktorá ním otriasla: „Nie sedem ráz, ale sedemdesiatšedem ráz“ (Mt 18, 22), čo znamená: vždy! Inými slovami: Ak chceš byť mojim učeníkom, nauč sa vždy všetkým všetko odpustiť! Takúto požiadavku nenájdeme v žiadnom inom náboženstve, pretože úplne prevyšuje prirodzené danosti človeka. A predsa, práve táto ničím neobmedzovaná ochota odpustiť, je kľúčom k šťastiu a k pokoju na tejto zemi.

V Katechizme Katolíckej cirkvi sa píše: „*Láska, podobne ako Kristovo telo, je nedeliteľná: nemôžeme milovať Boha, ktorého nevidíme, ak nemilujeme brata či sestru, ktorých vidíme. Ak odmietame odpustiť našim bratom a sestrám, naše srdce sa uzatvára a jeho tvrdosť ho robí nepriepustným pre Otcovu milosrdnú lásku*“ (KKC 2840).

Pre kresťana preto nesmie platiť zákon odplaty (*lex talionis*) – oko za oko, zub sa zub, ako ty mne, tak ja tebe. Nový zákon lásky nás učí: **Ako Boh mne, tak ja tebe.**

ODPUSTIŤ PÁNU BOHU

Áno. Vždy znovu sa stretávame s ľuďmi, ktorí pri ťažkých životných ranách s bolesťou hovoria: „Ako to mohol Boh dopustiť? To mu nedokážem odpustiť.“ Napríklad smrť mladej matky by mohla v deťoch alebo v manželovi veľmi hlboko narušiť ich dôveru v Boha. Nedokážu mu odpustiť, že dopustil toto utrpenie. Často ho začnú dokonca nenávidieť a možno následne aj vystúpia z Cirkvi. Ľudia, ktorí sú takýmto spôsobom skúšaní, žijú možno zmierení s rodinou i s okolím, ale s Bohom „vykopali vojnovú sekeru“. Nedokážu alebo nechcú Bohu odpustiť, že sa v ich živote stalo niečo bolestné. Iba s citlivou pomocou a úprimnou modlitbou blízkych a hlboko veriacich priateľov alebo záujmom vnímavého kňaza možno priviesť týchto ľudí k tomu, aby pohliadli na ukrižovaného Ježiša, Bohočloveka, a svoje utrpenie prijali takpovediac z Božej ruky. Ak ťažko skúšaný a trpiaci človek znovu nadobudne vieru, dokáže Bohu nanovo dôverovať. Tak to bolo aj v prípade trpiaceho Jób. Až keď sa duša zmieri s Bohom, môže do nej vstúpiť pokoj, ktorý je prvým plodom zmierenia.

ODPUSTIŤ SEBE SAMÉMU

V takejto situácii sa ocitneme najneskôr vtedy, keď i napriek najlepším predsavzatiam opakovane upadáme do tých istých chýb a hriechov. I keby to neboli žiadne ťažké previnenia, dokážu tieto chyby a nedokonalosti výrazne zaťažovať naše spolužitie v rodine i v práci a môžu byť prekážkou na našej ceste kresťanskej dokonalosti. Proti týmto slabostiam musíme preto rozhodne bojovať. Ak sa nám to i napriek všetkej námahe nepodarí, utešuje nás Ježiš slovami, ktoré povedal sv. sestre Faustíne: „*Nesmierne mi je milé tvoje pevné predsavzatie stať sa svätou. Požehnávam tvoje úsilie a dávam ti príležitosť posvätiť sa. Buď obozretná, aby ti neušla žiadna príležitosť, ktorú ti podá moja prozreteľnosť na posvätenie. Ak sa ti danú príležitosť nepodarí využiť, nestrácaj pokoj, ale hlboko sa pred mnou ponížuj a s veľkou dôverou sa celá ponáraj do môjho milosrdenstva. Takto získaš viac, ako si stratila, lebo pokornej duši sa hojnejšie dáva, viac ako ona sama prosí...*“ (Denníček 1361). Tieto Ježišove slová sú pre nás útechou i pomocou, aby sme si dokázali odpustiť. Iba ak vždy znova sami sebe odpustíme, môžeme aj našim blíznym vždy nanovo darovať odpustenie. Pretože ak si uznáme vlastnú úbohosť, dokážeme byť milosrdní, „ako je milosrdný váš Otec“ (Lk 6, 36). Ako dobre nám to urobí, keď sme dobrotiví! Áno, preukázané milosrdenstvo pôsobí v našom srdci ako balzam.

ODPUSTIŤ VŠETKÝM ĽUĐOM

Človek, stvorený na Boží obraz, je povolaný milovať tak, ako miluje Boh. Pán Ježiš nám to dal ako nové prikázanie: Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás (porov. Jn 15,12) V tom spočíva aj pravé šťastie. Najviac sme mu podobní, keď napodobňujeme jeho milosrdnú lásku tým, že odpúšťame. Túto odpúšťajúcu lásku, ktorú denne potrebujeme, si musíme od Pána Boha vyprosiť. A on túto milosť chce, samozrejme, darovať každému. Odpustenie spočíva aj v rozhodnutí, že druhému nechceme robiť výčitky ani sa mu pomstiť za spôsobené zlo. Ako veľa sa tým môže uzdraviť! Pretože vtedy spadne z duše ťažoba, ktorá je v mnohých prípadoch príčinou psychických i fyzických chorôb. Nezmierlivý človek sa robí neschopným prijať Božie odpustenie, pretože jeho srdce sa pred ním uzatvára a zatvrdzuje. Ak ale s Božou pomocou urobí prvý krok a zmieri sa so svojím protivníkom, zatvrdnuté srdce zmäkne. Dokonca zmizne aj pocit určitého odcudzenia sa Bohu, ktoré človeka trápi často iba preto, lebo sa svojím postojom nezmieriteľnosti vzdialil od svojho blížneho.

Odpustenie je skutočne ten najvzácnejší dar, ktorý si navzájom môžeme darovať. Ak ku blíznym pristupujeme s pokorou a láskyplne, prináša to jednotu. Toho príkladom je aj veľký ukrajinský apoštol jednoty, **svätý arcibiskup Jozafát Kuncevič** (1580 – 1623). Odpustil svojmu vrahovi a všetkým, ktorí mu striehli na život za to, že ako mních a biskup kázal o vernosti pápežovi a mnohých pravoslávnych priviedol k jednote s Rímom. A Boh urobil zázrak. Všetci tí, ktorí sa podieľali na mučeníctve tohto dušpastiera, sa obrátili pri rakve s jeho neporušeným telom. Keby svätý Jozafát nebol odpustil, nebola by vyslyšaná jeho modlitba za jednotu kresťanov. Aj naša modlitba je vypočutá do tej miery, v akej odpustíme. Odpustenie dokáže všetko napraviť, premení nenávisť na lásku, „peklo“ na „raj“ – najskôr vo vlastnom srdci, ale potom aj v rodine a spoločnosti.

ODPUSTIŤ ÁNO, ZABUDNÚŤ NIE?

Hoci človek má vôľu odpustiť, môže sa stať, že si vždy znova spomenie na spôsobenú krivdu, zranenie, predovšetkým vtedy, keď sú následky viditeľné alebo neustále prítomné, napríklad chybou spôsobenou zákrokom lekárov. Aj naša dobrá pamäť nás môže zaťažovať. Kto chce v takýchto prípadoch nasledovať Ježišovu lásku, musí reagovať tak, ako by sa nikdy nič závažné nestalo, hoci pocity volajú po odplate. Kto chce odpustiť, už odpustil. Je to v prvom rade otázka vôle. Našej prirodzenosti ale musíme dať čas, kým bolesť aj emócie doznejú. Spomienka na utrpenú krivdu a utrpenie môže vždy znova vyvolať frustráciu, hnev alebo dokonca i agresivitu a človek si môže myslieť, že skutočne neodpustil. Ale áno! Chcieť odpustiť znamená odpustiť! Ak sme odpustili, je táto frustrácia alebo hnev

prejavom bolesti ale nie nezmierlivosti. Táto bolesť neumenšuje a neznehodnocuje odpustenie; práve naopak, dáva nám možnosť, aby sme odpustenie vždy nanovo obnovili a prehĺbili, čím rastie naša pokora a láska. Potom zažijeme zázraky lásky a v našich srdciach i rodinách zakúsime ovocie Veľkej noci. Keď si my necháme odpustiť a všetkým aj my odpustíme, môže v nás pôsobiť milosť vykúpenia a pocítíme skutočnú radosť zmŕtvychvstania: Odpustená vina sa stane prameňom radosti, jednoty a pokoja. Ak má niekto veľký problém odpustiť, nech prosí Ježiša, napríklad po svätom prijímaní: „Pane, odpusť ty vo mne tejto osobe, lebo ja to nedokážem.“

AKO I MY ODPÚŠŤAME...

Raz prišiel na spoveď k **sv. Jánovi Boscovi** mladý muž a povedal mu, že vie, čo Cirkev učí: „Viem, že treba odpúšťať urážky a previnenia rôznym ľuďom, chápem, že nemožno nikomu želať zle, že sa nemožno hnevať. Nedokážem však pochopiť svojho otca, absolútne mu nemôžem odpustiť, lebo môj otec je viac zviazaný ako človek. Je to najpodlejšie individuum pod slnkom a ja mu nemôžem odpustiť.“ Don Bosco mu odpovedal: „Syn môj, chápem, že cítiš veľkú bolesť vzhľadom na svojho otca, ale teraz nemôžeš dostať rozhrášenie, až o rok. Počas tohto času sa budeš denne modliť Otčenáš, ale v trochu zmenenej podobe. Namiesto slov: ...a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojím vinníkom...; budeš hovoriť: ...neodpusť mi moje hriechy, lebo ani ja nechcem odpustiť hriechy svojmu otcovi...“ Po troch dňoch prišiel mladík k svätému kňazovi a povedal: „Otče, kto by dlhšie vydržal modliť sa takú strašnú modlitbu?! Ako sa môžem modliť, aby mi Boh neodpustil moje hriechy? Takto sa nemôžem modliť. Všetko som pochopil, viem, že musím odpustiť, preto odpúšťam svojmu otcovi. Zo svojho srdca vyhladzujem všetky svoje bolesti, lebo chcem, aby aj mne Boh odpustil všetky moje hriechy.“

BOŽIE MILOSRDENSTVO

Sväté Písmo používa pre slovo „milosrdenstvo“ dva hebrejské termíny: *chesed* a *rachamim*. *Chesed* sa prekladá ako „milosť“, „láska“ alebo tiež ako „milosrdenstvo“. *Rachamim* je vlastný výraz pre milosrdenstvo a znamená „materské lono“. Môžeme povedať že „*rachamim*“ sa vzťahuje na zdroj milosrdenstva (materské lono), zatiaľ čo „*chesed*“ sa vzťahuje na lásku, milosť, ktorá z neho vychádza. Materské lono je teda zdrojom milosrdenstva, lásky a súcitu. Ak je hebrejské slovo pre milosrdenstvo odvodené od materinského lona, môžeme povedať, že poukazuje na Božiu materinskú, nežnú lásku. Takto definuje Božie milosrdenstvo aj **sv. Juliana z Norwichu** vo svojich Zjaveniach Božej lásky: „Milosrdenstvo je vlastnosťou materstva“. Alebo ako Pán Ježiš povedal sv. Faustíne: „*Všetko, čo jestvuje, je obsiahnuté vnútri môjho milosrdenstva hlbšie ako nemluvňa v lone matky*“ (Denníček 1076).

Všade tam, kde sa v Starom alebo Novom zákone spomína Božie milosrdenstvo, sa zároveň zjavuje Božia materinská láska. Prorok Izaiáš prirovnáva Božiu lásku k láske matky: „*Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba*“ (Iz 49, 15). „Ako keď niekoho teší matka, tak vás budem ja tešiť a v Jeruzaleme sa potešíte“ (Iz 66, 13).

Ježiš svojím príchodom na zem plne zjavil tvár milosrdnej Božej lásky. Nachádzame ju v jeho slovách, skutkoch (keď uzdravoval, odpúšťal hriechy, prijímal hriešnikov a súcitol s trpiacimi), a vrcholom tohto zjavenia bola jeho obeta na kríži, kde nám daroval nový život. V Jánovom evanjeliu je vykúpenie prirovnané k narodeniu dieťaťa: „*Keď žena rodí, je sklúčená, lebo prišla jej hodina. No len čo porodí dieťa, už nemyslí na bolesť pre radosť, že prišiel na svet človek*“ (Jn 16, 22). Nikodémovi Ježiš už vopred povedal: „*Musíte sa znova narodiť*“ (Jn 3,7). Toto znovuzrodenie sa uskutočnilo na kríži, keď z prebodnutého srdca Spasiteľa vytryskla krv a voda. Cirkevní otcovia v tom videli posvätnú symboliku: krv a voda sú sviatosťami Cirkvi, ktorá sa rodí z otvoreného Kristovho srdca. Cirkev je teda dieťa, ktoré vychádza z milosrdnej materinskej lásky Pána. Preto má byť Cirkev nástrojom milosrdenstva, matkou milosrdenstva pre svet, podľa vzoru Panny Márie.

MATKA MILOSRDENSTVA

Jedným z najobľúbenejších mariánskych titulov, ktorým sa kresťania obracajú na Pannu Máriu vo svojich modlitbách a spevoch je titul „Matka milosrdenstva“.

Tento titul sa objavuje už v 10. storočí. Ako prvý vyzýval Pannu Máriu pod týmto menom **sv. Odon** († 942), druhý opát známeho kláštora v Cluny. V jeho životopise (Vita s. Odonis) benediktín Ján zo Salerma píše, ako k tomu prišlo. Jedného dňa sv. Odon stretol mladého zlodēja, ktorý dojatý jeho dobrotou a svätosťou, požiadal o vstup do kláštora. Svätec ho vyzval, aby najprv zmenil svoje správanie skôr než zmení svoj habit, no nakoniec vyhovel jeho žiadosti a prijal ho za mnícha. Mladý muž začal viesť svätý život. Neskôr vážne ochorel a keď ho navštívil sv. Odon, zveril mu, že sa mu zjavila presvätá Panna a predstavila sa mu ako „Matka milosrdenstva“, pričom mu povedala, že o tri dni neskôr v stanovenú hodinu pôjde do raja, čo sa aj skutočne stalo. Preto od tej chvíle sv. Odon začal vyzývať Pannu Máriu ako Matku milosrdenstva.

HISTÓRIA ANTIFÓNY SALVE REGINA

Mariánsky titul „Matka milosrdenstva“ sa čoskoro veľmi rozšíril a inšpiroval k vytvoreniu viacerých mariánskych modlitieb a hymnov či antifón. Najznámejším z nich je nepochybne práve hymnus *Salve Regina*. Kto je autorom nie je dodnes celkom dokázané. Zvykne sa pripisovať benediktínovi **sv. Hermanovi Mrzákovi** (Hermanus Contractus, nazývaný aj Herman z Althausenu, alebo Herman Chromý) z kláštora v Reichenau, alebo **sv. Bernardovi z Clairvaux** (z jeho úst môže pochádzať záver antifóny: „O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria“ – „Ó milostivá, a nad všetky pobožná, ó presladká Panna, Matka Božia Mária“).

Táto mariánska antifóna je volaním o pomoc a vyjadruje vzťah človeka k Panne Márii, jeho bezhraničnú dôveru k nej – Matke milosrdenstva, pod ktorej ochranu sa utiekajú „hriešni synovia Evy“ a tým zaskúšajú už tu na zemi moc jej príhovoru a materinskú nežnosť. Na jeho rýchle rozšírenie a udomácnenie sa medzi veriacimi poukazuje fakt, že ho spievali už križiaci pri dobytí Jeruzalema v roku 1099. V roku 1135 bol zavedený do liturgie v kláštore Cluny a čoskoro na to, v roku 1218, ho prevzali cisterciáni, aby ním uzatvárali večernú liturgiu hodín (kompletórium). V roku 1230 ho v ráde dominikánov zaviedol **bl. Jordan zo Sachsenu**.

V 18. storočí sa na tento mariánsky titul ako aj na samotný hymnus osobitne zameral **sv. Alfonz Mária z Liguori** vo svojom populárno-didaktickom diele „Slávna si, Mária“, kde prostredníctvom jasnej teológie a konkrétnych príkladov zo života (jeden z nich uvádzame nižšie – Záchrana od smrti) vysvetľuje význam Máriinho milosrdenstva.

HERMAN Z ALTHAUSENU

Herman bol génus. Pôsobil ako matematik, astronóm, historik, básnik a hudobník. Vyvinul notový zápis, napísal mariánsku sekvenciu „Ave praeclara maris stella“ a tiež mariánske antifóny „Salve Regina“ a „Alma redemptoris mater“. Zaviedol rozdelenie hodiny na minúty a spolupôsobil na preklade matematických a astronomických spisov z arabčiny. Už od detstva bol však spasticky ochrnutý a po celý život pripútaný na stoličku na nosidlách. Podľa detailného opisu ochrnutia trpel Herman amyotrofickou laterálnou sklerózou (ALS) podobne ako známy astrofyzik Stephen Hawking. Obaja Herman aj Hawking boli nadpriemerne nadaní géniovia svojich čias. Zatiaľ čo Hawking ako ateista až do konca popieral existenciu večnosti a bol presvedčený o tom, že veda robí Boha zbytočným, Herman naopak so všetkých síl túžil po nebi a študoval, skúmal, počítal, komponoval a tvoril na Božiu slávu a ním sa nechal inšpirovať.

Syn grófa Wolfrada II. sa narodil 18. júla 1013 a svoj život završil ako 41-ročný 21. septembra 1054. Bol považovaný za „Miraculum saeculi“, za „zázrak storočia.“ Bol to na jednej strane ochrnutý, bezmocný človek, stále odkázaný na starostlivosť svojich spolubratov, no súčasne bol veľkým teológom, matematikom, prírodovedcom, hudobníkom a historikom.

Herman bol vo svojej úbohosti schopný sa aj smiať a byť pre všetkých srdečným, súcitným a humorným priateľom. Bol žiakom a priateľom veľkého opáta Berna. Ten prijal Hermana, napriek jeho postihnutiu, 15. septembra 1020 už v siedmych rokoch ako obláta do kláštornej školy. A Herman sa stal pokorným, poslušným a zbožným benediktínom.

Traduje sa, že práve Herman Mrzák daroval celému kresťanstvu jednu z najkrajších mariánskych modlitieb: „Salve Regina“. V tichu kláštora na ostrove Reichenau v Bodamskom jazere vykvitol tento vrúcny prejav lásky k Panne Márii. Je zaujímavé, že hoci on sám mohol rozprávať len s ťažkosťou a pošepky, navrhol pre spevákov krásne hymny, ktoré boli prevzaté pre celé kresťanstvo. Svojimi dielami z oblasti astrológie dosiahol zo svojej nízkej cely až ku hviezdám. On sám si skutočne prešiel slzavým údolím. Nevládny, neschopný pohybu a predsa vošiel do dejín svojimi „Dejinami sveta“ (Chronikon). Tento výklad svetových dejín od Kristovho narodenia do roku 1054 je hlavným prameňom pri štúdiu histórie 11. storočia. Jeho svätosť však nespočíva vo vedeckom myslení, v jeho knihách, básňach a hudbe, ale v účasti na krížovej ceste Pána, v nesení kríža a snahe všetko prijať v láske takpovediac z Božej ruky.

ZÁCHRANA OD SMRTI

Páter Razzi, kamaldulský mních, rozpráva o jednom mladom mužovi, ktorého po smrti otca jeho zbožná matka, veľká ctiteľka Panny Márie, poslala na dvor istého panovníka. Pri rozlúčke so synom si vymohla od neho prísľub, že sa denne pomodlí jedno Zdravas Mária a pridá zvolanie: „*Požehnaná Panna, stoj pri mne v hodine mojej smrti.*“ Mladík sa zabýval na panstve veľmoža, no po čase začal viesť hýrivý a nezriadený život, takže ho jeho pán musel prepustiť. Vo svojom zúfalstve a neschopnosti zadovážiť si živobytie statočnou cestou, stal sa zbojníkom. No ani napriek tomu sa neprestal odporúčať Panne Márii, tak ako mu to radila jeho matka. Bol však ako lupič a zbojník dolapený a odsúdený na smrť. V predvečer popravy bezútešne plakal vo väzení pri pomyslení na svoju potupu, na bolesť svojej matky a na smrť, ktorá ho čakala. Pri pohľade na jeho smútok sa mu zrazu zjavil diabol v podobe krásneho mladíka a povedal mu, že ho zachráni od smrti a väzenia, keď urobí presne to, čo mu prikáže. Odsúdenec so všetkým súhlasil. Vtedy sa domnelý mladík predstavil ako diabol a ponúkol mu pomoc. Žiadal však od neho, aby sa zriekol Ježiša Krista a svätých sviatostí. Nešťastník na to pristal. Potom mu povedal, že musí zaprieť aj Pannu Máriu a zrieknuť sa jej ochrany. „Nie, to neurobím“, odvetil mladý muž a obrátiac sa na Pannu Máriu, ako mal vo zvyku, vyslovil modlitbu ktorú ho naučila matka: „*Požehnaná Panna, stoj pri mne v hodine mojej smrti.*“ Pri týchto slovách diabol zmizol a mladý muž zhrozený zo svojho odpadliverstva od Ježiša Krista, utiekal sa k presvätej Panne. A ona mu vyprosila takú hlbokú bolesť nad všetkými hriechmi, že v slzách a s dokonalou ľútosťou všetko vyznal vo svätej spovedi. Cestou na popravisko prechádzal okolo sochy Panny Márie, ktorú pozdravil zvyčajnou modlitbou. Tu socha Panny Márie pred zrakmi všetkých sklonila hlavu. Hlboko dotknutý žiadal o povolenie pobožkať jej nohy. Kati mu to nechceli dovoliť, keďže však zhromaždený ľud začal proti nim šomrať, ustúpili. Keď sa sklonil, aby pobožkal jej nohy, Panna Mária vystrela svoju ruku, chytila ruku odsúdeného a držala ho tak pevne, že nebolo možné ho od nej odtrhnúť. Pri tomto zázraku ľud začal hlasno volať: „Milosť! Milosť!“ A tak bol omilostený. Vrátil sa do svojej domoviny a viedol prikladný život hlbokej úcty k Panne Márii, Matke milosrdenstva, ktorá ho zachránila od časnej i od večnej smrti.

TAJOMSTVO STARÉHO LISTU

V okolí mesta Périgord vo Francúzsku vykonával svoje povolanie lekár, ktorého všetci nazývali „dobrý pán doktor.“ A naozaj bol dobrý ku všetkým. Ale neplnil si náboženské povinnosti. Od svadby, ktorá bola už dávno, sa nikdy nestaral, aby prijal sviatosti. V pokročilom veku onemocnel a stál blízko smrti. Ostával však tým, čím bol, nekajúcnikom. Táto myšlienka naplňovala smútkom a úzkosťou jeho vnučku, ktorá pri ňom bdela. Dievčina bola hlboko zbožná a svojmu starému otcovi venovala všetku starostlivosť. Keď spal, so slzami sa modlila: „Ó dobrá Panna, ktorá si celá milosrdenstvo a všetko zmôžeš, prived' k pokániu srdce môjho dedka. Nedovoľ, svätá Matka Božia, aby zomrel bez duchovnej posily.“

V teba, moja Matka, skladám všetku svoju dôveru!“ Po tejto prosbe vždy pridala trikrát Zdravas Mária. Raz po obede, aby rozptýlila nemocného, začala dievčina preberať vedľa neho obsah veľkej škatule, kam si odkladal spomienky na minulosť. Jej oči sa zastavili na pokrčenej obálke i povedala: „Dedko, tu je starý list. Od koho asi je, keď ste ho tu schovali?...“ – „Prečítaj ho, iste si spomeniem.“

A dievča čítalo: „Môj drahý synáček, ako je mi ľúto, že ťa nemôžem objať pred tvojou cestou do Paríža! Nie je mi možné ťa navštíviť a stretnúť sa s tebou. Som pripútaná na lôžko reumatizmom. Už naisto viac neuvidíš na tejto zemi svoju matku, a preto ťa prosím, počúvni ma, sú to moje posledné rady. Vieš, Paríž bol vždy ako priepasť a ja sa bojím o teba pred týmto nebezpečenstvom. Buď silným mužom pevného charakteru, silný vo viere. Ostaň verný Bohu, svojmu krstu. Veď s Ním sa budeš musieť stretnúť vo večnosti... Dávam ťa pod ochranu Najsvätejšej Panny Márie a vrelo ti odporúčam, aby si bol verný vo vykonávaní pobožnosti, ktorú si vykonával od detstva, totiž modliť sa ráno i večer trikrát Zdravas. Bude sa za teba modliť tvoja matka, ktorá ťa vrúcne vinie na svoje srdce...“

Tento list bol datovaný pred 48 rokmi a zapôsobil na doktora hlbokým dojmom. Spomenul si na bezmyšlienkovité roky svojej mladosti, na svoje blúdenia, svoju ľahkomyselnosť, na to, ako sa vzdialil od všetkých prejavov zbožnosti a zanechal každú pobožnosť. Spomínal si na svoju profesionálnu prácu, na rodinný život a zastavil sa pri spomienke na svoju dobrú matku, ktorá zomrela niekoľko mesiacov po tom, čo napísala tento list. Ona ho učila už od malička modliť sa Tri Zdravasy...

Doktor pocítil živé pohnutie vďačnosti voči tejto dobrej žene, podľa ktorej rád sa neriadil. A keď sa tak nežne pozeral na svoju vnučku, vyslovil: „Za moju mamičku: Zdravas Mária...“ a odriekal trikrát túto modlitbu spolu s dievčaťom, ktoré pohnutím sa usmievalo i plakalo. Teraz bol „dobrý doktor“ získaný pre Boha...! „Zavolaj kňaza“ – povedal chorý – „lebo mu musím všetko toto vyspovedať.“ Kňaz sa poponáhlal a doktor sa vyspovedal s mimoriadnou úprimnosťou. Deň nato sa jeho stav zhoršil, takže mu kňaz musel udeliť pomazanie chorých. Keď sa blížila smrť „dobrý doktor“ vzal za ruku svoju vnučku a s veľkým vypätím síl jej povedal: „Už zomriem, pomodli sa so mnou moje Tri Zdravasy.“ Po posledných slovách tretieho Zdravas pokojne vydýchol.

KONKRÉTNE KROKY

1. Ak máš problém niekomu odpustiť, utiekaj sa k niektorému z mučeníkov a pros ho alebo ju o pomoc. Svätí mučeníci obetovali všetko utrpenie a smrť za svojich trýzniteľov, aby im pomohli ku spásu. Sv. Mária Goretti dokonca pred smrťou o svojom vrahovi Alessandrovi povedala: „*Z lásky k Ježišovi mu odpúšťam z celého srdca a v nebi ho chcem mať pri sebe.*“

2. Doktor Fred Luskin z americkej univerzity v Stanforde je vedúci výskumného projektu o odpustení a napísal aj viacero kníh. Jeho výskum potvrdil, že odpustenie má pozitívny vplyv na fyzické a duševné zdravie človeka. Hovorí: „Ľudia, ktorí sú schopní odpustiť, sú fyzicky uvoľnenejší. Znormalizuje sa im krvný tlak a centrálny nervový systém, zníži sa vnímanie bolesti, posilní sa imunita, zníži sa riziko depresie a úzkosti.“ Aj veda potvrdzuje, že Ježišove učenie, je pre nás prospešné – pre našu dušu a zároveň pre naše telo. Ak nosíme v sebe negatívne emócie voči ľuďom, vlastne škodíme samým sebe. Prosme v tomto mesiaci Pannu Máriu, ktorá ako mama najlepšie vie ako zmieriť svoje deti, aby nám pomohla zmieriť sa tam, kde je to potrebné.

3. Dvaja priatelia putovali púšťou. V istej veci sa nezhodli a počas hádky jeden uštedril druhému facku. Dotknutý napísal do piesku: „Dnes mi môj priateľ ublížil.“ Pokračovali ďalej, až dorazili k oáze, kde sa rozhodli osviežiť vo vode. Pri kúpaní sa ten, čo predtým dostal facku, začal topiť. Jeho priateľ ho pohotovo zachránil. Vtedy vyryl do kameňa: „Dnes mi môj priateľ zachránil život.“ Tento príbeh nám pripomína, že zranenia a krivdy by sme mali písať do piesku, aby ich mohol vietor odpustenia zmazať. No skutky láskavosti si zaslúžia byť vytesané do kameňa, aby zostali navždy pripomienkou dobra, ktoré sme zažili. Skús sa v tieto májové zamerať na dobro, ktoré sa ti dostáva cez ľudí.